

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3573/23-A
Sp. zn. ČŠIA-S-521/23-A

Název	Základní škola, Praha 3, nám. Jiřího z Poděbrad 7,8/1685
Sídlo	náměstí Jiřího z Poděbrad 1685/7, Vinohrady, 130 00 Praha 3
E-mail	sekretariat@skola-jirak.cz
IČO	63 831 392
Identifikátor	600 036 138
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Sommer
Zřizovatel	Městská část Praha 3
Místo inspekční činnosti	náměstí Jiřího z Poděbrad 1685, Praha
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2023 – 8. 12. 2023 a 15. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Praha 3, náměstí Jiřího z Poděbrad 7, 8/1685 (dále „škola“ nebo „organizace“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny.

Od předchozího inspekčního hodnocení v roce 2017 došlo k částečné změně profilace školy. ZŠ poskytuje žákům všeobecné základní vzdělávání s důrazem na rozvoj řečových dovedností žáků v cizích jazycích a v mateřském jazyce. Výuka anglického jazyka probíhá od 1. ročníku, německého nebo španělského jazyka od 6. ročníku. Od školního roku 2022/2023 byla zavedena bilingvní výuka v některých vyučovacích předmětech na prvním stupni. Disponibilními hodinami je posílena také výuka českého jazyka.

Ke 30. 9. 2023 se v ZŠ vzdělávalo 468 žáků v 23 třídách. Nejvyšší povolený počet žáků v ZŠ (620) byl využit z 75 %. Škola poskytuje vzdělávání také žákům plnicím povinnou školní docházku v cizině nebo v zahraniční škole (asi 13 % žáků). Přibližně 27 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 21 % žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Jejich počet se od posledního inspekčního hodnocení zvýšil. Zájmové vzdělávání bylo k termínu inspekční činnosti poskytováno 221 účastníkům v 8 odděleních školní družiny. Škola se nachází na rozhraní městských obvodů Praha 3 a Praha 2 v místě s dobrou dostupností.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předchozí inspekčního hodnocení došlo k obměně na pozici ředitele školy. Ředitel školy (dále „ředitel“) byl jmenován do funkce v srpnu 2018. Stanovil reálnou koncepci rozvoje organizace, která vychází z analýzy celkového stavu školy, zohledňuje sociodemografický vývoj městské části a reflektuje právní změny i současné vzdělávací trendy. Vedení školy průběžně vyhodnocuje realizaci své koncepce, případně přijímá potřebná opatření. Dokladem je vypracování nového školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), na jehož vzniku se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci. V novém ŠVP byly odstraněny i nedostatky zjištěné při posledním hodnocení školy (doplnění společných výchovných a vzdělávacích strategií vedoucích k utváření klíčových kompetencí žáků). Dílčí koncepční záměry se daří vedení školy úspěšně realizovat, např. funkční podpora rozvoje čtenářské gramotnosti žáků, realizace vzájemných hospitací mezi učiteli, zavedení elektronických třídních knih a žákovských knížek.

Ředitelem uplatňovaný demokratický způsob vedení založený na principu rozšířené partnerské spolupráce, vzájemného respektu a otevřené komunikace všech účastníků vzdělávání se pozitivně promítá do utváření příznivého prostředí školy. Část svých kompetencí účelně delegoval na své dva nově jmenované zástupce, účinnost systému řízení je podpořena přenesením části pravomocí i na další pedagogické pracovníky pro oblasti poradenství, školní prevence, zájmového vzdělávání. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy prostřednictvím metodických sdružení, předmětových komisí a jednání pedagogické rady. Pedagogové efektivně spolupracují v oblasti organizačního zajištění výchovně vzdělávacího procesu, koordinují své působení při vzdělávání, mj. organizace olympiád, kulturních akcí, projektů, soutěží, avšak v menší míře a v rozdílné kvalitě se zabývají metodikou jednotlivých předmětů, např. vyhodnocování účinnosti jednotlivých metod a forem práce, strategií k dosahování stanovených vzdělávacích cílů, výsledků vzdělávání žáků.

Pedagogické vedení učitelů není ve všech případech efektivní a vyžaduje zlepšení. Ředitel a jeho zástupci sice průběžně vykonávají hospitační činnosti, avšak nevěnují dostatečnou pozornost vyhodnocování podstatných aspektů vzdělávání a následné metodické podpoře učitelů. Pro zkvalitnění vzdělávacích strategií chybí systematické sdílení poznatků z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci některých opakujících se nedostatků nebo k ověření posunu úrovně pedagogické práce.

Některé metodické a didaktické nedostatky tak přetrvávají od předchozí inspekční činnosti, např. absence aktivizačních výukových metod, nedostatečné využívání informačních zdrojů žáky, nízká míra individualizace nebo diferenciací výuky, nízká účinnost práce se závěry vyučovacích hodin.

Personální podmínky umožňují realizaci ŠVP. Výchovně vzdělávací proces zabezpečuje 56 pedagogických pracovníků. Podmínky odborné kvalifikace nesplňuje 9 pedagogů, z nichž si 8 vyučujících doplňuje požadované vzdělání odpovídajícím studiem. Věkově vyvážená struktura pedagogického sboru napomáhá učitelům ke vzájemnému sdílení pedagogických zkušeností a udržení kontinuity vzdělávání. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňuje zapojení 13 asistentů pedagoga. Začínajícím a nově příchozím pedagogům poskytují podporu uvádějící učitelé, k rozvoji pedagogických dovedností přispívají také vzájemné hospitace a konzultace s vedením školy.

Při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází vedení školy zejména z požadavků jednotlivých učitelů, v plánu DVPP však nejsou dostatečně zohledňovány poznatky z hospitační činnosti. Z inspekčního zjištění také vyplývá, že v některých případech nejsou poznatky z DVPP pedagogy dostatečně využívány ve vzdělávání, což má přímý dopad do kvality výuky, např. nízké uplatňování formativního hodnocení nebo aktivizačních metod.

Úspěšnou realizaci koncepčních záměrů podporují dlouhodobě rozvíjené účelné partnerské vztahy. Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění ve škole, účastnit se různých programů, např. velikonočních dělen, besídek, oslav svátků, tradic a rituálů, dnů otevřených dveří. Vybrané kulturní, sportovní, ekologické a charitativní aktivity a akce přispívají k vytváření dobré atmosféry. Součinnost s řadou vhodných subjektů je efektivně využívána při realizaci vzdělávacího programu, rozvoji sociálního citění žáků i primární prevenci a vede k rozvoji jejich sociálních kompetencí. Rovněž partnerský přístup k žákům, možnost ovlivňovat některé aspekty vzdělávání prostřednictvím práce žakovského parlamentu se pozitivně odráží v celkovém klimatu školy.

Vícezdrojové financování se promítá do kvalitního materiálního zázemí školy. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových tříd a odborných učeben. Materiální vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno, např. do všech kmenových učeben a odborných učeben pro výuku informatiky, matematiky a fyziky, chemie, přírodopisu, zeměpisu, dějepisu byly pořízeny interaktivní tabule, výpočetní technika a didaktické pomůcky, jež jsou ve výuce účelně využívány. Nově byla vybavena všechna oddělení školní družiny a herny, pořízeny sportovní pomůcky do školních tělocvičen. Rozvoj čtenářské gramotnosti a smysluplné trávení přestávek mezi vyučováním umožňuje vybudování čtenářských koutků. Bezpečnost žáků zvyšuje umístění recepce u vchodu do školy. Nabídka pokrmů ve školní jídelně umožňuje žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces. Žáci ve většině případů respektovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace a stanovené postupy práce. Sledovaný průběh vzdělávání dosahoval rozdílné kvality. Kvalitativně zdařilejší hodiny byly zaznamenány na prvním stupni. Ve zdařilých vyučovacích hodinách na obou stupních vyučující jasně vymezovali vzdělávací cíle, výuka byla promyšlená a organizačně dobře realizovaná. Výukové formy a metody se v těchto hodinách účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Efektivitu výuky a aktivní zapojení žáků zvyšovaly vhodné pedagogické postupy uplatněné v části hodin,

např. didaktická hra, problémové úlohy. Žáci byli v těchto hodinách vedeni k samostatnému objevování nových poznatků, uplatnění nabytých vědomostí a hledání vlastních řešení. Učivo bylo zpravidla probíráno v souvislostech, vhodně bylo využito mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady. V některých hodinách bylo citlivě zařazeno i formování postojů žáků a příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňovala výchovně vzdělávací proces. Většina hospitovaných hodin cizích jazyků byla vedena v cílovém jazyce, cíleně byly rozvíjeny interaktivní i receptivní řečové dovednosti žáků. Žáci byli vedeni ke gramaticky správnému verbálnímu vyjadřování. Velmi efektivně vedená byla sledovaná výuka dramatické výchovy v rámci bilingvní výuky. Žáci si během výuky přirozenou formou osvojovali termíny v anglickém jazyce, herní rolí vyjadřovali své emoce a pomocí ní se učili přirozeně a přesvědčivě jednat, spolupracovali ve skupině.

Asistenti pedagoga většinou účinně pomáhali žákům s potřebou podpůrných opatření zvládat jejich specifické obtíže či nesoustředěnost, v případě potřeby se věnovali také ostatním žákům ve třídě.

V části vyučovacích hodin však byly zaznamenány didaktické a metodické nedostatky a méně účinné pedagogické postupy. Některé hodiny byly nedostatečně organizačně promyšleny a realizovány. Užité metody a formy v těchto hodinách jen v malé míře rozvíjely kreativitu žáků, nepodporovaly je v samostatnosti při řešení zadaných úkolů. Jen v malé části hodin byly zařazovány vyučovací metody vedoucí k samostatnému uvažování, navrhování řešení problémů, hledání postupů, vyhledávání informací apod., či metody zvyšující zájem žáků o probírané učivo (činnostní formy učení, didaktická hra aj.). Převaha frontálních postupů a často převažující aktivita na straně učitele se projevovala nerovnoměrným zapojením žáků, pasivitou a nízkou spoluúčastí při vzdělávání. Jen v části hodin byly zařazeny skupinové formy práce, podporující rozvoj sociálních kompetencí žáků. V malé míře zohledňovali učitelé specifika žáků. Zadávané úkoly nebyly dostatečně diferencovány s ohledem na rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. Jen v některých sledovaných hodinách byla uplatňována různá obtížnost úkolů a rozšíření učiva pro nadané žáky či žáky s rychlejším tempem práce. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny často neprobíhalo efektivně nebo zcela scházelo, nedocházelo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle. Jen ojediněle bylo využito systematické vedení k sebereflexi a vrstevnickému hodnocení jako prostředku rozvoje osobnosti žáků.

Vhodná nabídka projektů, školních a mimoškolních aktivit umožňuje žákům rozšiřovat a prohlubovat si vědomosti a dovednosti v různých oblastech, podporuje prosociální vztahy mezi žáky. Dlouhodobé a účelné propojení spolupráce nejstarších a nejmladších žáků (např. při vítání žáků prvního ročníku, kteří jsou nejstaršími spolužáky pasováni a provázeni školou, na konci školního roku naopak vyprovázení vycházejících žáků devátého ročníku před školu žáky prvních ročníků).

Na vyučování vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, sledované činnosti probíhaly v pozitivní atmosféře, podporovaly osobnostní rozvoj žáků, komunikaci i spolupráci. Žáci mají dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní aktivity i možnost volby řízených činností. Tým vychovatelů nabízí účastníkům zájmového vzdělávání aktivity vycházející z jejich individuálních potřeb a zájmu a obohacuje tento program nabídkou venkovních aktivit a společných družinových akcí. Aktivně jsou využívány i další prostory školy (např. tělocvičny, žákovská kuchyňka).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogové ověřují úroveň dosažených znalostí, vědomostí a dovedností žáků běžnými způsoby, především písemným zkoušením a hodnocením práce během výuky. Ze zjištění inspekčního týmu vyplývá, že vyučujícím je při hodnocení výsledků vzdělávání poskytována vysoká míra autonomie. To se projevuje v individuálních výkyvech v celkovém hodnocení žáků v různých předmětech u části vyučujících.

Žáci dosahují stabilních výsledků, počet neprospívajících žáků je dlouhodobě minimální, počet zameškaných hodin ve výuce se výrazně nezvyšuje, pouze v ojedinělých případech škola řeší neomluvenou absenci v souladu s nastavenými pravidly. Záznamy z pedagogických rad dokládají, že pedagogové výsledky žáků periodicky sledují a statisticky vyhodnocují, chybí však analýza zjištěných rozdílů v klasifikaci a stanovení systematických opatření pro jejich odstranění a pro zlepšování vzdělávacích výsledků všech žáků. Hodnocení žáků je vyjádřeno standardní klasifikací, jejíž vypovídací hodnota je u žáků na prvním stupni účinně zvyšována slovním hodnocením v rámci pravidelných tripartitních schůzek. Škola posiluje motivační funkci pozitivního hodnocení, pochvaly převažují nad kázeňskými opatřeními.

V rámci testování ČŠI došlo oproti předchozímu období ke zlepšení výsledků žáků. Ve školním roce 2022/2023 dosáhli žáci 5. ročníku ve čtenářské gramotnosti výborných výsledků a v dovednostech usnadňujících učení dosahovali nadprůměrných výsledků.

Rozvoj nadání žáků je podporován především účastí v různých typech školních projektů, zájmových aktivit či soutěží a olympiád, méně pak cílenou diferenciací v průběhu výuky.

Škola věnuje dostatečnou pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. K bezproblémovému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá intenzivní spolupráce s mateřskou školou a rodiči budoucích žáků. Hodnocení ve třídách 1. – 3. ročníku vykazuje motivační charakter. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň provázejí menší výkyvy v prospěchu.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Pro reedukaci individuálních obtíží žáků učitelé vhodně využívají hodiny předmětu speciálně pedagogické péče a zajišťují konzultace s rodiči. Škola poskytuje žákům podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky v nejnižších třídách na 1. stupni, na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. pomoc asistenta pedagoga nebo výuku podle individuálního vzdělávacího plánu. Diferenciace a individualizace ve vztahu k uvedeným skupinám žáků ve výuce zaznamenána nebyla. Žákům s OMJ je vhodně zajištěna podpora formou skupinového doučování.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřuje na vytváření příznivého sociálního klimatu a rozvoji zdravého životního stylu. Problematiku prevence sociálně patologických jevů doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně na pozici ředitele školy i na pozicích zástupců ředitele,

- v souvislosti se změnou vedení školy došlo k vypracování nového školního vzdělávacího programu,
- změna profilace školy, zaměření na výuku cizích jazyků a mateřského jazyka,
- byly odstraněny nedostatky ve školním vzdělávacím programu, avšak přetrvávají některé nedostatky ve výuce

Silné stránky

- efektivní spolupráce s vnějšími partnery (1.5)
- dlouhodobá realizace projektů, pravidelných aktivit a rituálů souvisejících s tradičními svátky, spojená s prezentací výrobků a kulturních výstupů žáků na veřejnosti a s charitativními účely (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- přijímaná opatření ke zlepšení kvality výuky nejsou ve všech případech dostatečně efektivní (2.1)
- nevyužívání didaktické práce se závěry vyučovacích hodin, absence shrnutí učiva a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle, zhodnocení práce žáků (4.1)
- užívání méně účinných didaktických forem a metod výuky v části vyučovacích hodin, zejména na 2. stupni, projevující se nerovnoměrným zapojením žáků a nízkou spoluúčastí při vzdělávání, nízká míra uplatnění pedagogických postupů vedoucích k samostatnému uvažování žáků, hledání a navrhování řešení problémů (4.2)
- nízká míra diferenciací ve výuce vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám a schopnostem žáků, absence sebehodnocení nebo práce spolužáků podle předem známých kritérií (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zefektivnit systém řízení, nastavit účinné kontrolní a hodnotící mechanismy s důrazem na organizaci a průběh poskytovaného vzdělávání a školských služeb a důsledně je uplatňovat
- pracovat efektivně se závěry vyučovacích hodin, poskytovat prostor pro závěrečné shrnutí a vyhodnocení vzdělávacího cíle,
- zacílit metodickou podporu učitelů na oblast aktivizačních metod a forem výuky, praktické využívání informačních zdrojů ve výuce např. prostřednictvím vzdělávacích seminářů,
- cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce a zapojením žáků do vzájemného hodnocení a sebereflexe,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování do funkce ředitele příspěvkové organizace Základní škola Praha 3, nám. Jiřího z Poděbrad 7, 8/1685, s účinností od 1. 8. 2018, ze dne 6. 6. 2018
2. Koncepce rozvoje školy 2019 – 2024
3. Průběžné vyhodnocování koncepce rozvoje školy ze dne 14. 6. 2023
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Královská škola, platný od 1. 9. 2021
5. Školní vzdělávací program školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
6. Školní řád platný od 4. 9. 2017
7. Vnitřní řád školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
8. Výběr třídních knih vedených ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Výroční zpráva, školní rok 2022/2023
10. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Dana Dalešická, školní inspektorka

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

11. 1. 2024